

2008-06-11

Regeringskansliet
Socialdepartementet

Yttrande över socialdepartementets promemoria ”Värdesäkring av riksnormen” (Ds 2008:29). Ert dnr S2008/3779/ST

Föreningen Sveriges Socialchefer – FSS – har beretts tillfälle att lämna remiss-synpunkter över socialdepartementets promemoria ”Värdesäkring av riksnor-men”.

Generellt har FSS en förståelse för förslaget att knyta den årliga justeringen av riksnormen för försörjningsstöd till det s k prisbasbeloppet. Fördelarna är – som konstateras i promemorian - bl a en ökad förutsägbarhet och med en värdesäk-ring som anpassas till justeringar av övriga trygghetssystem, exempelvis äldre-försörjningsstödet.

Betydelsen av att nivån för kommande års försörjningsstöd bestäms redan i au-gusti året innan skall dock inte tillmätas allt för stor betydelse beträffande kom-munernas budgetprocess. Antalet hushåll som har behov och hjälptidens längd är av väsentligt större betydelse för kostnadsutvecklingen för försörjningsstöd/eko-nomiskt bistånd.

Det är av stor betydelse att normen för försörjningsstödet ger objektivt grundade och rimliga förutsättningar för att uppnå en skälig levnadsnivå. Det är i samman-hanget viktigt att normen behåller de förutsättningar som åstadkoms då s k brut-tonorm infördes. Syftet är bland annat att hushåll med ekonomiskt bistånd ska få en mer generell bedömning och därmed undvika detaljprövning av olika kost-nadsposter, och därmed riskera bli ett hinder för att så snabbt som möjligt kunna leva ett självständigt liv.

Förslaget innebär att Konsumentverkets pris- och konsumtionsundersökningar inte längre ska ligga till grund för justering av normen för försörjningsstöd. Det är viktigt i sammanhanget att komma ihåg att försörjningsstödet utgör samhällets yttersta skyddsnät och med en jämförelsevis låg ersättningsnivå. Därför är det viktigt att träffsäkerheten blir hög. I normen utgör livsmedel en stor och viktig post och för närvarande sker en kraftig kostnadsökning för livsmedel. Under pe-rioden april 2007 – april 2008 har livsmedelspriserna ökat med 6,8 % enligt SCB, medan KPI (som ligger till grund för basbeloppet) ökat med hälften – 3,4 %.

FSS bedömer därför att det finns en risk med den föreslagna omräkningsmodel-len att hushåll med försörjningsstöd kan komma att få förutsättningarna mer på-tagligt förändrade. Samtidigt är det av vikt att normens nivå och konstruktion är sådan att incitamenten för att ta ledigt arbete finns. Den sammanvägda bedöm

ning som skett av regeringen inför beslut om kommande års norm för försörjningsstöd har därmed varit en rimlig metod.

Under senare år har nya kostnadsposter adderats i form av vissa kostnader för mobiltelefoni och internetuppkoppling. Vilka nya poster som kan komma att ingå framdeles är naturligt nog inte kända idag och den nya omräkningsmodellen kan komma att missa sådana delar, även om en återkommande uppföljning föreslås ske.

Sammantaget innebär detta att FSS är tveksam till den föreslagna omräkningsmodellen för försörjningsstödet, även om det finns fördelar i denna.

Avslutningsvis tillstyrker FSS den inriktning som redovisas i promemorian att regeringen har för avsikt att införa en ny åldersgrupp, 18 – 20 år, och som idag bedöms olika i kommunerna. Härutöver vill FSS även förordna en översyn av normnivåerna för barn liksom för långvarigt socialbidragsberoende, och för vilka en höjning bör övervägas.

Per-Olof Forsblom
Ordförande